

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ**  
**ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΔΕΥΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ**  
**ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ**

Η Κυβέρνηση και ειδικότερα το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τον περασμένο Δεκέμβριο με διερευνητικές εξαγγελίες έθεσε το ζήτημα της νομοθετικής μεταρρύθμισης των ΔΕΥΑ της χώρας μέσω αναγκαστικών συνενώσεων (μία επιχείρηση ύδρευσης και αποχέτευσης ανά περιφέρεια).

Μετά τη Γενική Συνέλευση της ΕΔΕΥΑ που συγκλήθηκε εκτάκτως αμέσως μετά τις εξαγγελίες του Υπουργείου, και την επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η Ένωση και οι εκπρόσωποι των ΔΕΥΑ, υπήρξε η αίσθηση πως το Υπουργείο είχε αρχίσει να κατανοεί την λανθασμένη εκτίμηση που είχε για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα όπως είναι η διαχείριση του νερού και θα επανεξετάσει τον σχεδιασμό του.

**Στην συνέχεια στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και μετά από εμπειριστατωμένη διαβούλευση, υποβλήθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος κοινή πρόταση της ΕΔΕΥΑ και της ΚΕΔΕ, θέτοντας προϋποθέσεις, για την αντιμετώπιση του συνόλου των ζητημάτων που απασχολούν τις ΔΕΥΑ, με την οποία επί της ουσίας δημιουργούνται τα απαραίτητα εργαλεία, της ορθής λειτουργίας τους, του εκσυγχρονισμού τους, που θα αποτελούν τα θεμέλια για την επαρκή διαχείριση του συνόλου των αρμοδιοτήτων και των προκλήσεων τους, όπως η λειψυδρία και τα φαινόμενα που έχει επιφέρει η κλιματική αλλαγή.**

Η πρόταση της ΕΔΕΥΑ – ΚΕΔΕ προβλέπει **τη διατήρηση των ΔΕΥΑ** (και των τεχνικών υπηρεσιών των Δήμων) και φυσικά και του ισχύοντος θεσμικού τους πλαισίου και **την ενίσχυση της διαδημοτικής συνεργασίας** όχι με ευχολόγια, αλλά με λειτουργικές δομές που θα υποστηρίξουν επιχειρησιακά τη διαδημοτική συνεργασία ώστε να βοηθηθούν λειτουργικά και επιχειρησιακά οι αδύναμες ΔΕΥΑ. Πρόκειται **για συνένωση λειτουργιών και όχι δομών. Δυστυχώς η κοινή πρόταση**

**ΚΕΔΕ-ΕΔΕΥΑ δεν βρήκε την ανταπόκριση που θα έπρεπε, ουσιαστικά δηλ. απορρίφθηκε από το Υπουργείο.**

Τον περασμένο Ιούλιο ο Υπουργός Περιβάλλοντος κ. Σκυλακάκης κάλεσε τον Πρόεδρο της ΕΔΕΥΑ Γιώργη Μαρινάκη και τον ενημέρωσε ότι το Υπουργείο επανέρχεται στον σχεδιασμό του για αναγκαστική συνένωση των ΔΕΥΑ, αλλάζοντας τη χωρική αρμοδιότητα των νέων μετά την συγχώνευση επιχειρήσεων από μία ανά περιφέρεια σε μία ανά νομό δηλ. ανά περιφερειακή ενότητα. Πρόθεση του Υπουργείου η ψήφιση της μεταρρύθμισης τον Οκτώβριο του 2024.

Στην συνέντευξη Τύπου που έδωσε η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος στη ΔΕΘ στις 11 Σεπτεμβρίου 2024 μαζί με τη διοίκηση της ΕΥΔΑΠ για τις μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου, έγινε εκ νέου αναφορά στην σχεδιαζόμενη μεταρρύθμιση της δομής και λειτουργίας των ΔΕΥΑ μέσω αναγκαστικών συνενώσεων σε μεγαλύτερα σχήματα που σύμφωνα με το Υπουργείο θα λειτουργούν αποδοτικότερα από τα σημερινά.

Φαίνεται ότι το Υπουργείο επανέρχεται στον στόχο των συνενώσεων των ΔΕΥΑ δείχνοντας μια εμμονή που **δεν βασίζεται σε αντικειμενικά επιχειρήματα κι έχει θέματα συνταγματικότητας**. Μία μεταρρύθμιση, όμως, για να είναι επιτυχής, πρέπει να βασίζεται και να διασφαλίζει πόρους, ανθρώπινο δυναμικό και κυρίως επιχειρησιακό σχέδιο, στοιχεία που ως φαίνεται δεν διαθέτει ο σχεδιασμός του Υπουργείου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι έως και σήμερα δεν υπάρχει το κείμενο της σχεδιαζόμενης μεταρρύθμισης, παρότι επανειλημμένα το ζήτησε η ΕΔΕΥΑ όσο και η ΚΕΔΕ για να μπορέσουν να διαβουλευθούν με το Υπουργείο δημιουργικά και εποικοδομητικά , ακόμα και αν διαφωνούν.

**Κάνοντας μια σύντομη αναδρομή στην ιστορική πορεία των ΔΕΥΑ θα λέγαμε ότι τρεις, είναι οι βασικές αιτίες που συνετέλεσαν στην υφιστάμενη κατάσταση των ΔΕΥΑ:**

**Ο "Καλλικράτης"** το 2010 που ανάγκασε τις ΔΕΥΑ να επεκτείνουν τα όριά τους στην αχαρτογράφητη ενδοχώρα χωρίς πόρους, προσωπικό και επιχειρησιακό σχέδιο, **η οικονομική και δημοσιονομική κρίση** που τις αποψίλωσε μέσω των μνημονιακών διατάξεων από προσωπικό χωρίς να

ανήκουν στον δημόσιο τομέα και χωρίς να επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό και **η υπερβολική αύξηση των τιμών της ενέργειας** που από το 2021 μέχρι σήμερα τις φόρτωσε χωρίς υπαιτιότητά τους και με ανεπαρκέστατη κρατική ενίσχυση, με ένα τεράστιο ενεργειακό κόστος πολύ δύσκολα διαχειρίσιμο. Όταν λοιπόν, μιλάμε για χρεωμένες επιχειρήσεις θα πρέπει να προσδιορίζουμε και για ποιο χρέος μιλάμε.

Οι εξωγενείς αυτοί παράγοντες ανέκοψαν την ομαλή πορεία των επιχειρήσεων και έδωσαν αφορμές για παρεμβάσεις αμφίβολης αποτελεσματικότητας.

Παραταύτα, συνέχισαν και συνεχίζουν να παρέχουν καθαρό και υγιεινό νερό και υπηρεσίες αποχέτευσης σε όλους τους δημότες της περιφέρειας και μάλιστα σε προσιτή τιμή και με έγνοια στους πιο ευάλωτους μέσω των κοινωνικών τιμολογίων, ενώ τα έργα που κατασκεύασαν και υπολογίζεται ότι υπερβαίνουν τα 26 δις συμβάλλουν σε πολύ μεγάλο βαθμό στην προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος της χώρας μας.

Σήμερα, το λάθος επαναλαμβάνεται και **η μεταρρύθμιση κινδυνεύει να εξελιχθεί σε απορρύθμιση**. Διότι εκτός των άλλων στον χώρο των ΔΕΥΑ, αλλά και των Δήμων, υπάρχει **σοβαρή ανομοιογένεια** που θα έχει επιπτώσεις στις νέες, μετά την συγχώνευση, επιχειρήσεις.

Επιπλέον πώς επιχειρείς συγχωνεύσεις χωρίς να έχεις λύσει βασικά προβλήματα των ΔΕΥΑ όπως **η υποστελέχωση και το ενεργειακό**; Η ορθή επιχειρησιακή επιλογή θα ήταν να έχεις φέρει όλες τις επιχειρήσεις σε **ένα περίπου παρόμοιο λειτουργικό και οικονομικό επίπεδο και μετά να κάνεις μεταρρύθμιση για να βελτιώσεις την απόδοσή τους και να εξοικονομήσεις πόρους**. Η πρόταση της ΕΔΕΥΑ ουσιαστικά στοχεύει στην υποβοήθηση των αδύναμων και προβληματικών ΔΕΥΑ ώστε να ενισχυθούν αποτελεσματικά. Η συνένωση προβληματικών επιχειρήσεων θα μεγεθύνει τα προβλήματα αντί να τα λύσει.

Δυστυχώς, το Υπουργείο Περιβάλλοντος σχεδιάζει την μεταρρύθμιση των ΔΕΥΑ χωρίς προηγουμένως να έχει ακτινογραφήσει την υφιστάμενη κατάσταση του τομέα υδάτων και χωρίς να έχει λειτουργήσει ακόμα η

**Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) την οποία το ίδιο το Υπουργείο έχει θεσπίσει το 2023 για να ρυθμίζει και να προτείνει δομικές αλλαγές στον τομέα υδάτων.** Επίσης, εντύπωση μας κάνει ότι στον σχεδιασμό του Υπουργείου **δεν φαίνεται να εμπλέκεται το Υπουργείο Εσωτερικών** που είναι το αρμόδιο για τις ΔΕΥΑ Υπουργείο, αφού οι ΔΕΥΑ είναι Δημοτικές Επιχειρήσεις ειδικού σκοπού σύμφωνα με το θεσμικό τους πλαίσιο (ν. 1069/80).

Σύμφωνα με τις προφορικές εξαγγελίες, το Υπουργείο Περιβάλλοντος **προχωράει στον σχεδιασμό του για αναγκαστικές συνενώσεις των ΔΕΥΑ** σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας με μία επιχείρηση ανά περιφερειακή ενότητα. **Ο σχεδιασμός αυτός έχει ζητήματα συνταγματικής τάξης** διότι παραβιάζει συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές όπως η αρχή της εγγύτητας στον πολίτη, και οι αρχές της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ.

Για τον λόγο αυτό, αν επιχειρηθεί, ενσωματώνει τον κίνδυνο της δικαστικής ανατροπής της που θα επιφέρει σοβαρές επιπτώσεις σ' έναν τομέα που κατ' εξοχήν συνδέεται με την κοινή ωφέλεια. Σε μια εποχή που η λειψυδρία χτυπάει κόκκινο και η κλιματική κρίση επιταχύνεται, ανάλογες ανατροπές στη διαχείριση των υδάτων είναι κοινωνικά επιζήμιες και γι' αυτό θα πρέπει να αποφεύγονται.

Από την συνέντευξη Τύπου πάντως που έδωσε η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος στις 11/9 φαίνεται ότι όχι μόνο θα πραγματοποιηθούν αναγκαστικές συνενώσεις των ΔΕΥΑ, αλλά η ΕΥΔΑΠ θα επεκτείνει την αρμοδιότητά της τουλάχιστον στη Βοιωτία, Φωκίδα και Κορινθία, ενώ και η νησιωτικότητα η οποία είχε ειπωθεί ότι θα εξετασθεί ξεχωριστά λόγω της ιδιαιτερότητας της διαχείρισης στα νησιά, σύμφωνα με τελευταίες πληροφορίες η ΕΥΔΑΠ Νήσων θα ενεργοποιηθεί για να εποπτεύει στην ουσία τα νησιά, ακόμα και την Κρήτη χωρίς να έχει καμιά απολύτως εμπειρία, αλλά και τις επιχειρησιακές δυνατότητες για να ασκήσει αυτόν τον ρόλο.

Η εν λόγω επέκταση των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΔΑΠ Νήσων είναι κατάφωρα αντισυνταγματική, αλλά και ηθικά απαράδεκτη, αφού υποδομές ζωτικής σημασίας που οι πολίτες των παραπάνω περιοχών πλήρωσαν και αποτελούν περιουσιακά στοιχεία των ΔΕΥΑ και κατά προέκταση των

Δήμων, με βάση την ανταποδοτικότητα, θα περιέλθουν σε Ανώνυμες Εταιρείες όπως η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΔΑΠ Νήσων χωρίς την σύμφωνη γνώμη των Δ.Ε.Υ.Α. Αξίζει να αναφερθεί ότι η ΕΥΔΑΠ Νήσων είχε κύκλο εργασιών το 2023 ύψους 47 χιλ. ευρώ και σύμφωνα με τον σχεδιασμό του Υπουργείου θα αναλάβει ΔΕΥΑ με κύκλο εργασιών εκατομμυρίων ευρώ και επενδύσεις και υποδομές πολλών εκατομμυρίων που έχουν πληρώσει οι τοπικές κοινωνίες.

Όσον αφορά στο χρονοδιάγραμμα η ενημέρωσή μας από το Υπουργείο είναι ότι στόχος είναι να ψηφισθεί εντός του Οκτωβρίου.

Όπως προαναφέρθηκε ως ΕΔΕΥΑ ζήτησε κείμενο ώστε να μπορέσει να διαμορφώσει σαφή και αντικειμενική άποψη. Το ίδιο έκανε και η ΚΕΔΕ χωρίς αποτέλεσμα. Όπως και να έχει η ΕΔΕΥΑ τάσσεται υπέρ ενός **αυτοδιοικητικού σχήματος, βιώσιμου και λειτουργικού που θα λειτουργεί με το αναγκαίο ανθρώπινο δυναμικό, θα προστατεύει τον φυσικό πόρο και θα λειτουργεί προς όφελος των τοπικών κοινωνιών.**

Ολοκληρώνοντας την ενημέρωση των Δημοτικών Συμβουλίων επί του προαναφερόμενου θέματος, **καλείστε όπως υιοθετήσετε το παρακάτω ψήφισμα, όπως αυτό εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΕΔ Νοτίου Αιγαίου, έτσι ώστε να υπάρξει ενιαία θέση όλων των Δήμων της Περιφέρειάς μας.**

**Το ψήφισμα με τις αποφάσεις της ΠΕΔ Νοτίου Αιγαίου και των Δημοτικών Συμβουλίων θα κατατεθεί στους αρμόδιους Πολιτειακούς παράγοντες και θα αποτελέσει βεβαίως θέμα, στο επικείμενο Συνέδριο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, διατυπώνοντας την αντίθεσή μας, για την αναγκαστική συνένωση των ΔΕΥΑ και των Υπηρεσιών Ύδρευσης.**

. / .

## Ψήφισμα

- Το Δημοτικό Συμβούλιο διαμαρτύρεται διότι με τον σχεδιασμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος υποτιμάται για μια ακόμα φορά το έργο των Δ.Ε.Υ.Α. στη διαχείριση του νερού και την προστασία του περιβάλλοντος και χρησιμοποιείται η λειψυδρία ως πρόσχημα για την αναγκαστική συνένωση των Δ.Ε.Υ.Α. που είναι νομικά έωλη και λειτουργικά μη εφαρμόσιμη.
- Εκφράζει την έντονη ανησυχία του για τη μη τήρηση από την ίδια την Κυβέρνηση του Ν. 5037/2023, με τον οποίο υπήγαγε τον έλεγχο των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, μεταξύ των οποίων και οι Δ.Ε.Υ.Α., στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ), η οποία είναι η μόνη αρμόδια για να εισηγηθεί μέτρα για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής λειτουργίας των Δ.Ε.Υ.Α.
- Επισημαίνει ότι η αναγκαστική επέκταση Ανωνύμων Εταιρειών όπως η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΔΑΠ Νήσων σε δημοτική περιουσία, όπως είναι οι Δ.Ε.Υ.Α., χωρίς τη σύμφωνη γνώμη τους είναι κατάφωρα αντισυνταγματική και κατά συνέπεια παράνομη.
- Ζητά να δοθεί στην Ε.Δ.Ε.Υ.Α. και στην ΚΕΔΕ το σχέδιο της μεταρρύθμισης που προωθεί το Υπουργείο για τις Δ.Ε.Υ.Α. ώστε να υπάρξει ουσιαστική διαβούλευση με τους θεσμικούς εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πριν το νομοσχέδιο κατατεθεί στη Βουλή για ψήφιση.
- Τάσσεται υπέρ της ολιστικής πρότασης της ΕΔΕΥΑ και της ΚΕΔΕ, για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης με παρόχους τις ΔΕΥΑ και τους Δήμους.
- Τάσσεται κατά της οποιασδήποτε μορφής αναγκαστικής συνένωσης – συγχώνευσης των ΔΕΥΑ ή των Διευθύνσεων ύδρευσης και αποχέτευσης των Δήμων, στο πλαίσιο των εξαγγελιών της Κυβέρνησης.

. / .